

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat

Előterjesztés
a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének
2023. május 25-i rendes ülésére
az energiafelhasználás csökkentése érdekében már megtett intézkedésekről szóló
tájékoztatás megismeréséről és
a további intézkedésekről szóló javaslat elfogadásáról

A képviselő-testületi ülés formája:	nyilvános ülésen tárgyalandó	
Elfogadásához szükséges többség:	egyszerű többség	
Az előterjesztést előzetesen tárgyalja:	Városfejlesztési, Innovációs és Környezetvédelmi Bizottság	
Az előterjesztés készítéséért felelős:	Az előterjesztés tárgyalásra alkalmas:	Az előterjesztést a Képviselő-testület ülésére benyújtom:
Légárné Gulyás Rita irodavezető	Czukkerné dr. Pintér Erzsébet jegyző	Váradiné Naszályi Márta polgármester

1. ELŐTERJESZTÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Az energiaárak váratlan és jelentős mértékű növekedése kiemelt fontosságú feladatot adott az intézményvezetőknek a rövid távú energiahatékonysági intézkedési terv elkészítésével. Ezzel kapcsolatban a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) 2022. október 22. napján a 337/2022. (X. 20.) önkormányzati határozatban hozott döntést arról, hogy az intézmények készítsék el energetikus szakértő bevonásával a gépészeti, épületgépészeti veszteségfeltárás vagy energetikai audit szakvéleményeket, és ezek alapján az energiafelhasználás csökkentési terveiket. 2022. november 25-i határidővel az intézmények elkészítették a csökkentési terveket. A Képviselő-testület a 2022. december 15-i testületi ülésén tájékoztatást kapott az energiafelhasználás csökkentése érdekében megtett intézkedésekről, a beruházási igényű javaslatokat megismerte és a beszámolót elfogadta. A Képviselő-testület továbbá felkérte az Önkormányzat intézményeinek vezetőit és az Önkormányzat által alapított korlátolt felelősségű társaságok ügyvezetőit, hogy a 2023. évi költségvetésükbe az energiahatékonyságot növelő beruházásokat tervezzék be. Felkérte továbbá az Önkormányzat intézményeinek vezetőit és az

önkormányzat által alapított korlátolt felelősségű társaságok ügyvezetőit arra is, hogy negyedévenként jelentést készítsenek az energiahatékonyságot növelő intézkedések hatásáról, azt értékeljék és szükség szerint módosítsák az intézkedést.

A közfeladatokat ellátó intézmények esetében a 2020., 2021. és a 2022. évi fogyasztási adatok kigyűjtése már a 2022. év első félévének vége felé elkezdődött, majd ezt követte a beavatkozási pontok, módszerek felsorolása. A Képviselő-testület megfogalmazta a beavatkozási pontokat és felhatalmazást adott a Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Polgármesteri Hivatal) és az intézmények vezetőinek arra, hogy saját intézményükben az adottságaikhoz, közszolgáltatásukhoz és munkavállalóik közösen meghatározott vállalásaihoz igazítva meghatározzák az intézmények egyedi intézkedéseit 2022. november 15-ig. 2022 decemberétől megkezdődött a megvalósítás, melynek első negyedéves tapasztalatairól minden intézmény beszámolt.

Az energiamegtakarítási lehetőségek prioritizálása során elsődlegességet élveztek a beruházási költséget nem igénylő, vagy csak alacsony beruházási költségű intézkedések, az intézményt használók és a fenntartók energiahatékonyságot növelő szemléletformálása.

Az energiatudatos épülethasználat nem jelentette a szükséges komfort csökkenését, a munkavégzéshez vagy az épület rendeltetészerű használatához szükséges légállapot biztosítása (hőmérséklet, szellőzés, friss levegő biztosítása, megvilágítás) mindenképpen szükséges, azok hiánya a figyelem romlását, súlyosabb esetben megbetegedést okozhat. Az energiatudatos épülethasználati intézkedések megtervezésénél figyelemmel kellett lenni az adott épületben folyó tevékenységhez szükséges, jogszabályban vagy szabványban előírt komfortkövetelményekre (így például a bölcsődék, óvodák esetében).

Általánosságban a következő beavatkozások valósultak meg:

- Beruházást nem igénylő beavatkozások: gépészeti, épületgépészeti veszteségfeltárás vagy energetikai audit elkészíttetése; a távmunka heti egy vagy két napra történő bevezetése; a téli igazgatási szünet meghosszabbítása; üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése; tervszerű megelőző karbantartás; üzemelteli javaslatok – rendszerek beszabályozása, a szabályozó elemek állapotának ellenőrzése, szűrők, ventilátor ékszíjak ellenőrzése, rendszerlégtelenítés, hőszigetelés ellenőrzése –; szemléletformáló intézkedések
- Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások: a világítási rendszer programozott működtetése; energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben); légtechnikai rendszerek beszabályozása, jelenlét-érzékelők felszerelése, légtechnikai rendszerek légtömorségének fokozása; fűtési, hűtési és légtechnikai beszabályozások finomhangolása, épületfelügyeleti rendszerekbe integrálása; ablakok, ajtók ütközésénél rugalmas tömítés elhelyezése, légzárás javítása (zárszerkezetek javításával, beállításával).

2023. év első három hónapjára vonatkozó energiatakarékossági intézkedésekről készült és a Városüzemeltetési és Beruházási Iroda részére intézményenként megküldött jelentések alapján rendelkezésre állnak a következő adatok: telephelyek, alapterület, légtérfogat, belmagasság, POD-ok, külső-belső falazat anyaga, szigetelés, tető típusa, földem és a földem hőszigetelésének típusa, ablak jellemzői, ajtó-kapu jellemzői, fűtési rendszer, hőleadó típusa, meleg víz termelő rendszer, hűtési rendszer, világítás, szellőzési rendszer, árnyékolási igény, ill. jelenlegi állapot, az épülethez kapcsolódó megújuló energia.

A már megállapított energetikai minőség szerinti besorolások II (rossz) és DD (korszerűt megközelítő) között változnak, illetve a hiányzó esetekben a besorolás megállapítása folyamatban van.

Az egységek méretének, funkcióinak különbözősége miatt nagyon nagy eltérések vannak az épületek között. A teljesen felújított, energetikai szempontból korszerű épületek mellett teljesen felújítandó épületekben is szükséges volt az energetikai korszerűsítés megkezdése.

A forrás nélkül és alacsony bekerülési költséggel megvalósítható intézkedések minden intézménynél (ahol az intézmény funkciója lehetővé tette) bevezetésre kerültek: heti 1 nap otthoni munkavégzés, hosszított téli szünet, a tartózkodó helyiségek hőmérsékletének 1-2 Celsius fokkal történő csökkentése, ablakok szigetelése, világítótest korszerű LED-re cserélése, szenzoros csaptelepek felszerelése.

A magas bekerülési költségű fejlesztések a következő negyedévekre lettek ütemezve, a megvalósulás kizárólag a pénzügyi fedezet rendelkezésre állásának függvénye. A finanszírozás még nagyobb problémát jelent abban az esetben, ha valamelyik intézmény épülete műemléki védelem alatt áll. A szinte naponta magasabb beszerzési árak lehetetlenné teszik a pontos bekerülési költség meghatározását.

Több intézménynél havi átalány alapú elszámolás van, évente egyszer válik ismertté a tényleges fogyasztás, az elszámolószámla elkészültekor. A modern mérőórák esetében lehet kérni a szolgáltatótól a 15 percenkénti adatok megküldését, ám pld. az MVM közel 3 hónap alatt nem válaszolt a kérelemre, az ügyfélszolgálati telefonszámot sem vette fel. Mindezek alapján szükséges minden hozzáférhető mérőóra esetében a havi tényleges fogyasztási adatok rögzítése – akár manuálisan is - annak érdekében, hogy 12 hónap múlva legyen mihez viszonyítani az ideai adatokat.

A rendszeres jelentések egységessé tételéhez az intézmények munkalapokat tartalmazó táblázatba vezették fel az egyedi adatokat. A táblázat munkalapjain olyan alapvető információkat kellett megadni, melyek elengedhetetlenek egy energiahatékonysági intézkedési terv elkészítéséhez. Az intézmények vezetői közül többen jelezték, hogy energetikus munkatárs hiányában nehézséget okozott az adatbekérő táblázat kitöltése mind szakértelem, mind kapacitáshiány következtében.

Kampányjellegű, de időszakonként ismétlődő szemléletformálás tervezése a célszerű: ismertetni kell a munkatársakkal az energiahatékonysággal és klímaváltozással kapcsolatos kötelezettségeket, valamint be lehet mutatni az intézmény helyzetét, energiafogyasztásával kapcsolatos tényeket: infografikával, posztterekkel, jó gyakorlatok-praktikák megosztásával. A szemléletformálási cél eredményes eléréséhez a legmegfelelőbb módszer kiválasztása az adott épület típusától, használati szokásaitól, használati idejétől, az épületben dolgozók és látogatók számától, összetételétől, együttműködési hajlandóságától korától, képzettségétől függ. Az elérhető célok, módszerek megfogalmazása az épületben huzamosan tartózkodó munkatársak közös elhatározása lehet, a közös kidolgozás a megvalósítás sikerességét is befolyásolja. Bár minden intézményben megtörtént a dolgozók általános képzése, a szemléletformálás, több vezető jelezte, hogy az átadott tudásanyag nem rögzült teljesen, így célszerű fél évente a képzést, tudásmegosztást megismételni. Az energetikus a tudásmegosztásban, szemléletformálásban is közreműködhet előadások, képzések megtartásával, illetve energiahatékonysági „kisokos” összeállításával.

Energiamegtakarítási Intézkedési Terv (a továbbiakban: EMIT) készítése vagy készíttetése, és éves jelentések összeállítása, megtétele kötelező feladat az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 11/A. §-a alapján. A jogszabályi kötelezettségnek megfelelő tervek még nem készültek el. A folyamatos monitoring tevékenység, illetve az adatok elemzése és szükséges intézkedések megtételére vonatkozó javaslattétel szakember hiányában nem megoldott. Az intézményi nehézségeket és szolgáltatói körülményeket figyelembe véve a leghatékonyabb módja egy energetikus foglalkoztatása. Az energetikai hatékonyság növelésének, az intézményektől beérkező adatok egységesebbé alakításához, a szolgáltatókkal szükséges egyeztetések bonyolításához, az intézmények szakmai segítségéhez szükséges egy fő, aki kizárólag ezzel a feladattal foglalkozik. Az intézményi EMIT-ek

elkészítése, elkészíttetése energetikusi végzettséget, szakértelmet és tapasztalatot kíván meg. Célszerű lenne, ha az energetikus az intézményektől beérkezett adatokat nem csupán számítógép meghajtón rendszerezné, hanem applikáció vagy felhő drive használatával – megfelelő biztonságos belépés kialakítása mellett – tárolná.

Összegezve tehát szükséges az EMIT elkészíttetése, és javasolt a monitoring tevékenységre épülő megfelelő szakmai megalapozottságú és hatékony beavatkozások megtervezéséhez energetikus szakember megbízása, vagy alkalmazása.

Tájékoztatom a t. Képviselő-testületet arról, hogy jelen döntésnek nincs közvetlen költségvetési hatása, ugyanakkor jelen döntéseket követő további döntésekhez már szükséges lesz költségvetési forrás és fedezet biztosítása.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, továbbá az Mötv. 50 §-a alapján levezethető főszabály szerint a képviselő-testület egyszerű többséggel szavaz.

Kérem a t. Képviselő-testületet az előterjesztés megvitatására és az alábbi döntési javaslat elfogadására.

2. DÖNTÉSI JAVASLAT

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2023. (...) önkormányzati határozata

az energiafelhasználás csökkentése érdekében már megtett intézkedésekről szóló tájékoztatás megismeréséről és a további intézkedésekről szóló javaslat elfogadásáról

1. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) és Intézményei, valamint az Önkormányzat által alapított korlátolt felelősségű társaságok vezetőinek adatszolgáltatása alapján készült tájékoztatást az energiafelhasználás csökkentése érdekében már megtett intézkedésekről.
2. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete az 1. határozati pont szerinti Tájékoztatás alapján akként dönt, hogy felkéri a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat és Intézményei, valamint az Önkormányzat által alapított korlátolt felelősségű társaságok vezetőit arra, hogy intézkedjenek a valós idejű fogyasztási adatok eléréséről 2023. június 1. napjától mérőóra leolvasás, illetve szolgáltatótól való adatbekérés útján.
3. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete továbbá rögzíti, hogy egyetért azzal, hogy a megfelelő szakmai megalapozottságú energiahatékonysági intézkedések megtételéhez energetikus szakember megbízása szükséges, ezért felkéri a Polgármestert, hogy energetikus szakember megbízására – továbbá annak fedezetére - vonatkozó döntési javaslatot terjesszen elő a Képviselő-testület 2023. évi júniusi rendes képviselő-testületi ülésére.
4. Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete akként dönt, hogy az energiafelhasználás csökkentése érdekében megtett intézkedésekről szóló soron következő tájékoztató elkészítésének határidejét 2023. október 31. napjában jelöli meg.

Határidő: 1. pont 2023. június 1.
2-3. pont: 2023. júniusi rendes képviselő-testületi ülés dátuma
4. pont: 2023. október 31.

Felelős: polgármester

Végrehajtásért felelős:

1. és 4. pont: a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat és Intézményei, valamint az Önkormányzat által alapított korlátolt felelősségű társaságok vezetői

2-3. pont: polgármester

Budapest, 2023. május „ „